

wzięto do niewoli 29 jeńców, w tym kilku oficerów, zdobyto też materiał wojenny, karabiny zwykłe i wiele karabinów maszynowych.

Operacje wojenne paraliżowały stan pogody.

BOMBARDOWANIE MADRYTU
Madryt, 23. — Ciężka artyleria powstańców przypuściła ostrą kanonadę na Madryt. Pod gradem kul armatnich padły przedmieścia Madrytu. Po kilku godzinach bombardowania przedmieścia Madrytu padły w gruzy, przedstawiając smutny obraz zniszczenia.

Z Brazylii

NA TROPIE KOMUNISTÓW
Rio, 24. — Prokurator Trybunału Bezpieczeństwa, przemawiając do dziennikarzy w sprawie otwarcia procesu przeciwko oskarżonym komunistom, zaznaczył, że w najbliższym czasie nastąpi prewencyjne aresztowanie jeszcze 20 osób, które miały brać udział w ostatniej rewolucji listopadowej.

Niektórzy z aresztowanych komunistów zabiegają o uzyskanie «habeas corpus».

MANIFESTACJE KU CZCI MACEDO SOARES

W asyngton, 22. — Macedo Soares, były minister spraw zagranicznych, od chwili przybycia do Waszyngtonu, oddziennie odbiera hołdy jakimi darzy go opinia publiczna i rząd Stanów Zjednoczonych.

Najpierw Macedo Soares złożył wizyty protokolarnie. Wszędzie był przyjmowany z wyrazami szczerzej sympatii.

Dziennikarze północno amerykańscy nie dają mu spokoju. Musi odpowiadać na tysiące pytań.

Macedo Soares przybył do Stanów Zjednoczonych, aby wziąć udział, jako przedstawiciel Brazylii, przy ponownym objawianiu rządów krajem przez prezydenta Roosevelta.

ORDER DLA SIOSTRY ZAKONNEJ

Z Rio donoszą, że tak opinia publiczna jak i cała prasa z pełnym zadowoleniem przyjęły fakt udekorowania «Krzyżem Połu dnia» siostry Paullny, dyrektorki rioskiego leprozorium pod wezwaniem Sw. Wincentego a Paulo.

Aktu wręczenia orderu doznał minister Spraw Wewnętrznych.

KOBIETA-ATLETKA

Dużą sensację wywołała wiadomość, że w Bello Horizonte (Minas Geraes) wystąpi do walki zapasniczej zwanej jiu-jitsu; jest to nazwa japońska; «jiu-jitsu» jest to japoński sposób walki bez broni, polegający na zręczności i praktycznej znajomości anatomii ludzkiej, w celu szybkiego ubezwładnienia przeciwnika choćby znacznie silniejszego. Atletką jest młoda 18 letnia dziewczyna nazwiskiem Yoga Pimentel. Podobno Yoga nabija każdą i każdego.

SPRYTNE ZŁODZIEJKI

Policja w Bello Horizonte (Minas Geraes) ujęła trzy złodziejki które bardzo sprytnie w biały dzień okradły sklepy. Były ich trzy: pięknie i elegancko ubrane wchodziły one do upatrzonego, bogatego sklepu białego Najpiękniejsza z nich wdawała się w rozmowę z kupcem, druga, sprytnie wybierając sobie najdroższe towary i chowała do torczy lub pod płaszcz; trzecia natomiast czuwała nad tem, ażeby nikt z przypadkowych obecnych gości lub domowników nie podpatrzył kradzieży; czyniła to w ten sposób, że wdawała się z gościem lub domownikiem w rozmowę. Proceder pono dość długo się udawał, aż nareszcie policja, której często donoszono o kra-

Czy już masz tytuł wyborczy?

Zbliża się chwila, w której musimy sobie przypomnieć o naszych obowiązkach obywatelskich.

Konstytucja federalna powiada w 108 art., że wyborcami są brazyllanie obu płci, którzy ukończyli 18 lat i którzy zapisali się na listę wyborców, według ustawy.

Na wyborców nie mogą się zapisać osoby nie umiejące czytać i pisać, żebracy, i ci, którzy byłiby czasowo lub na zawsze pozbawieni praw politycznych oraz żołnierze pobierający żołd, z wyjątkiem sierżantów wojsk, floty wojennej i pomocniczych sił wojsk a tak samo uczniowie wyższych szkół wojskowych i aspiranci do stopnia oficerskiego.

Może ktoś mieć wątpliwość

dzieliach, pewnego dnia wpadła na ślad sprytnych złodziejek, zaciąła się i chwyciła je na gorącym uczynku. Polioja wykryła następnie skład skradzionych towarów w domu położonym w dzielnicy Carlos Prates; było tam towarów na jakie 10:000\$000 i nieco gotówki.

Nazwiska owych złodziejek są: Conselão Marla de Jesus, zna na razesł pod nazwą «Zalina», Ely Oliveira i Marta Alexandrina da Silva.

Złodziejki powadrowały do więzienia i będą odpowiadały za swe sprawki.

Paraná
NOWA POLONIA BUBUJE
NOWY DOM TOWARZYSTWA

Tow. Rolnicze «Szczęść Boże» z Nowej Polonii uchwaliło przystąpić do budowy nowego, wielkiego domu na swą siedzibę.

W przyszłą niedzielę, po nabożeństwie, Tow. «Szczęść Boże» urządzi w Nowej Polonii wielką szuraskadę, z której dochód będzie przeznaczony na budowę nowego domu.

Zarząd Tow. «Szczęść Boże» za naszym pośrednictwem, zaprasza na szuraskadę wszystkich Rodaków z okolicy.

GWALTOWNY WYBUCH W FABRYCE

Przedwczoraj w fabryce fegotów w Sengés wybuchł gwałtowny pożar.

Fabryka «São José», własność José Francisco de Oliveira w jednej chwili stanęła w płomieniach. Z katastrofalnego wypadku wyniósł ciężkie poranienia sam właściciel, jego 10-letni syn i jeden pracownik.

Pożar wybuchł na skutek zapalenia się prochu.

KURYTYBA

ZGON DYR. GUIDO STRAUBE
W ub. tygodniu zmarł nagle dr. Guido Straube, dyrektor Gimnazjum Parańskiego i profesor Uniwersytetu Parańskiego.

WALNE ROCZNE ZEBRANIE ZWIĄZKU POLSKIEGO W KURYTYBIE

W niedzielę, dnia 24 b. m. odbyło się walne roczne zebranie Związku Polskiego w Kurytybie.
«Członków obecnych na zebraniu było 111. Na przewodniczącego posiedzenia został zaproszony p. Paweł Nikodem, sekretarzowali: p. Henryk Zerek i p. K. Dąbrowski.

Został wybrany nowy zarząd na rok 1937 w skład którego między innymi weszli: Prezes — p. Józef Winiński, Sekretarz — Jan Mozdżewski, Skarbnik — Franciszek Sobania.

DRIBNE WYPADKI

— Na skrzyżowaniu ulic Marechal Floriano i Quitze p. Sharrap jadąc autem, zderzył się z autem p. Antoniego Parolin Junior.

— Na ul. Visconde de Guarapuava upadł bez życia Nahir Castilho da Rocha.

czy jest brazyllianinem.

Art. 106 Konstytucji Federalnej powiada: Są brazyllianami: a) ci, którzy urodzili się w Brazylii, choćby nawet z ojca cudzoziemca, jeżeli tenże nie jest na służbie swego kraju; b) dzieci brazyllianina lub brazyllianki, urodzone w kraju, choćby ich ojcowie znajdują się na służbie publicznej i poza powyższym wypadkiem, jeśli osiągnąwszy pełnoletniość, optowali za narodowością brazylliską i udzoziemcy w inny sposób naturalizowani.

Konstytucja podaje jeszcze obazerniejsze uwagi w tym względzie. Każdy z nas powinien mieć konstytucję i wiedzieć jakie są jego prawa i obowiązki.

Tu i tam z Brazylii

— Kapitan Felinto Muller, szef policji, odbył dłuższą konferencję z ministrem wojny.

— Prezydent Getulio Vargas w tych dniach zwiędził w Rio fabrykę samolotów brazylliskich i przypatrywał się «krobiającym ewolucjom na samolotach z tej fabryki.

— W Montevideo bawili liczna wycieczka turystów brazylliskich.

— Do Rio przybył nowy ambasador Peru, p. Victor Maurtua.

— W municypium Paracuru (Ceará) otwarto nowe lotnisko.

— W Stanie Maranhão panuje wielka drożyzna na artykuły żywnościowe. W związku z tym rząd powołał do życia specjalną komisję, która ma ustalić ceny żywnościowe.

— General Moreira Guimaraes odmówił godności prezesa Masonerii Brazylliskiej.

— W «Gymnasio Paranaense» w Kurytybie w miejsce ustępującego prof. Guido Straube, dyrektorem został oeniony przez wszystkich prof. Franciaco Villanueva.

Ostatnie wiadomości

P O L S K A

— W Warszawie zmarł p. sierb Ignaceo Paderewskiego, Wacław Górski, były sekretarz Paderewskiego, później korespondent pism amerykańskich.

— Posel polski w Brukseli Tadeusz Romer otrzymał agremnt rządu japońskiego w charakterze posła w Tokio. P. Romer był niedawno posłem w Lizbonie, a przedtem radcą ambasady polskiej w Rzymie.

— JAN KIEPURA — po triumfach w Belgii, udaje się do Sztokholmu, gdzie będzie koncertował dwa razy. Na jednym z koncertów będzie obecny król Szwecji. Następnym koncert Kiepury odbędzie się w Kopenhadze, potem śpiewak nasz wróci do Krynicy na wypoczynek.

Z E Ś W I A T A

BRAZYLIA A STANY ZJEDNOCZONE

W asyngton, 22. — Macedo Soares, były minister spraw zagranicznych Brazylii, przemawiając do przedstawicieli prasy, podkreślił szczerze i gorliwie stosunki między Ameryką Północną a Brazylią.

Na pierwszym miejscu Macedo Soares zaznacza, że ostatnio odbyła wizyta prezydenta Roosevelta do Brazylii i innych krajów Południowej Ameryki, zacieśniła węzły przyjaźni między Brazylią a rządem Waszyngtońskim. Siła militarna Stanów Zjednoczonych i nieprzebrane bogactwa surowców brazylliskich stanowią gwarancję pokoju na kontynencie amerykańskim.

Następnie Macedo Soares stwierdza, że Panamerykańska

Konferencja w Buenos Aires, na czele z prezydentem Rooseveltem, miała za cel zjednoczenie wszystkich narodów amerykańskich dla podtrzymania pokoju w tej części Nowego Świata.

W ciągu dalszym omówił kwestię Chaco, poruszył zagadnienie emigracji i możliwości wymiany handlowej Brazylii ze Stanami Zjednoczonymi i mową swą skończył wyrażeniem podziwu dla Ameryki Północnej, która umie w całej pełni podtrzymać prawdziwą demokrację.

KATASTROFALNE POWODZIE W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Z Nowego Jorku donoszą, że okolice położone między górami Alleghany a Missisipi nawiedziły niebывale powodzie.

W chwili obecnej 25 000 osób pozostaje bez dachu nad głową. Z drugiej strony donoszą, że w stanie Ohio ma nastąpić ewakuacja 13 000 ludzi.

Mieszkańcy Cincinnati przygotowują się do obrony przed zwałem wód, zagrażającym miastu. Szkody wyrządzone w trzech ostatnich dniach (20, 21, 24 stycznia) przechozą już wartość 1 miliona dolarów.

Tysiące osób opuściło doliny Kentucky chroniąc się w góry.

Obecne powodzie przybrały rozmiary powodzi z 1927 roku, kiedy to straty wynosiły 270 milionów dolarów.

Powódź zaleje w 10 ciu Stanach Ameryki Północnej. Doliny rzek Ohio i Missisipi są zalane wodą. Ogólnie 100 000 osób wskutek katastrofalnych powodzi postradały wszystko, pozostając bez dachu nad głową. Wyrządzone szkody przechozą setki milionów dolarów. Tysiące robotników, pracujących przy budowie tam, musiało chronić się ucieczką.

W wielu miastach fabryki, szkoły, biura świecą pustkami. W stanie Kentucky najbardziej ucierpiało miasto Louisville.

ZABURZENIA W PORTUGALII

Lisbona, 24. — W przewidywaniu nowych napadów i zamachów ze strony terorystów, policja i wojsko gmachy publiczne obstawy silnym kondonem.

Do Ministerstwa Wojny małą wstęp tylko urzędnicy i oficerowie. Kamra municypalna jest obstawiona większym odziałem policji. Wszystkie przechodnieskrupulatnie są badane.

Terorystom chodziło o wywołanie jakiejś ruchawki komunistycznej.

W stolicy wskutek czujności roztawionych silnych oddziałów policji i wojska, sytuacja została opanowana.

GROŹNE POŁOŻENIE W CHINACH

Z Szangaju donoszą, że wojska komunistyczne w pelnym marszu posuwają się z prowincji Kan-Su do Chen-Si.

W obliczu tego niebezpieczeństwa natychmiastowo postawiono pod broń wiele pułków i telegraficznie zwrócono się do będącego na fariach wypoczynkowych, generała Chang Kai-Chek, który odbył konferencję z ministrem Wojny.

W ABISYNI NIE MA SPOKOJU

Z Rzymu donoszą, że generał Graziani stoczył zdeoydowanie zwycięską walkę z wojskami abisyńskimi pod wodzą «rasa» Desta. Walkę stoczono w okolicy Laghi.

W walce padło wielu zabitych Abisyńczyków, zdobyto 1500 strzelb, 15 karabinów maszynowych i 1 armatę.

Robotnik «rasa» Desta pierzchny w okolicy «on sam ratował się ucieczką.

NAJWAŻNIEJSZE SPRAWY W STYCZNIU

opłacenie prenumeratry

Kończy się już miesiąc styczeń b. r. Pierwszy miesiąc w roku przypomina każdemu o wyrównaniu rachunków, uiszczeniu należności w różnych sprawach, a między innymi, prenumeratry «Ludu».

Większa część prenumeratorów «Ludu» już spełniła swój obowiązek, opłacając prenumeratry «Ludu» za rok 1937. Niestety, pewna część prenumeratorów jeszcze nie pomyślała o prenumeratry za rok bieżący, a nawet wielu zalega za rok ubiegły 1936. Opieszalszych tych prenumeratorów upraszamy, ażeby jak najprędzej uściłi zaległą i za rok bieżący, prenumeratry; w przeciwnym razie narzą się na to, że pewnego tygodnia zabraknie dla nich «Ludu». Kto nie uiscił regularnie prenumeratry, temu wyayika «Ludu» zostanie wstrzymana.

Niech Czytelnicy sobie uprzytomią, że wydawanie pisma kosztuje tysiące miesięcznie; papier, farby, płaci się w wysokiej, obecnej walucie; następnie płaca pracownikom Wydawnictwa, różne opłaty, podatki, dodatki i dziesiątki innych wydatków nie można inaczej pokryć, jak tylko wtedy, gdy wszyscy Czytelnicy będą wpłacać regularnie z początkiem roku prenumeratry «Ludu».

Dotarli nas wieści, że niektórzy użalają się na to, iż obecnie prenumerata «Ludu» wynosi 15\$000. Użalania się są niesłusne, bo najpierw prenumerata «Ludu», a nawet i innych pism polskich w Brazylii jest w stosunku do brazylliskich i warunków emigracyjnych, bardzo niska.

Kilka lat temu, prenumerata «Ludu» wynosiła mniej, niż obecnie, bo też wtedy wszystko było tańsze, a przede wszystkim milrejs stał wyżej w stosunku do angielskiego funta szterlingów, w której to monecie opłaca się papier z zagranicy.

W obecnym roku, ceny na produkty rolne poszły bardzo w górę, kryzys na koloniach zmniejszył się, albo wcale go nie znać, koloniele łatwiej jest, dzięki Bogu, zdobyć się na opłacenie prenumeratry.

Jeszcze raz więc upraszamy, zalegających prenumeratorów o uregulowanie zaległych należności.

Wydawnictwo.

Sprawozdanie z I Zjazdu Młodzieży i XVI Sejmiku «Oświaty» wyszło z druku (str. 20) można je nabywać w Sekretariacie «Oświaty» po cenie 1\$000 za egzemplarz.

ISKIERKI

— Stan zdrowia Ojca świętego znacznie się polepszył

— Znany polski bokser Ran po zwycięstwie nad Jimmy Clarkiem, będzie stawał do dalszych zawodów.

— Angielska linia Cunard-White Star Line oznajmiła, że zamówiła nowy transatlantyczny statek pasażerski o pojemności od 30,000 do 40,000 ton, czyli rozmiarów większych niż «Queen Mary».

— Jak wynika z obliczeń, w ciągu roku 1936 było w użyciu w Stanach Zjednoczonych 28, 270,000 samochodów.

W Stanie Indiana (Ameryka Półn.) wybuchła gwałtowna epidemia szkarlatany.

Szpitala są przepelnione chorymi.

— Z okazji zwrotania Reichstagu na dzień 30 b. m., Hitler wygłosił wielką mowę polityczną.

— W Urugwaju szerzy się nagminnie tyfus.

S. P.

Franciszka Smarczewska zamieszkała w Rio Claro, po krótkiej chorobie, zaopatrzona Sw. Sakramentami, zmarła dnia 22 grudnia 1936 roku, dożywszy 60 lat życia. Zmarła była dobrą małżonką i matką; umierając pozostawiła męża, ośmiorcila 4 synów, 3 córki i 26 wnuków. Wszystkim tym, którzy w chorobie odwieczali s. p. zmarłą, a także i tym którzy Jej zwioiki odprowadzili tak tłumnie na cmentarz, a zwłaszcza Przew. Księżom i Wiel. Siostrzom Miłosierdzia składam serdeczne «Bóg zapłać»!

Jan Smarczewski

Gustaw Lawina

LIST Z POLSKI

Gdy żydzi zaczynają uczyć nas historii ojczystej!

(Korespondencja własna - Ludna)

Warszawa, grudzień 1936 r. I znowu dostaliśmy w pol- czek. Uderzono nas plugawą ręką żydowską w filmie »Barbara Radziwiłłówna«.

stoleczna apoteozą naszej Naj- jaśniejszej Rzeczypospolitej, w- nien uczyć dalsiejsze pokolenia

cha króla i monarche. Tak więc, panie Jozek Lejtes, miłość tych dwojga w świetle historii - to naprawdę miłość

le znowu nie zachowała się tak wobec zubożającego monarchy, jak ostatniau litwinka, co pokazuje p. Jozek Lejtes w osobie wcale

nie dosiagnął. Usłysza nas Wielki i potężny Panie Boże i potwierdził nasze przysięgi i zapisał w księ- gach niebieskich...

Król a Car

A. Gruszecki

Wojna daleka została postanowiona. Najchmista rozpoczął król werbo- wanie żołnierzy. Za pośrednictwem księ- cia Siedmiogrodu, Krzysztofa, termowa- no zaciąg węgierskie; do Niemiec wy- stąpił po koczolów Rozrażowski; sam zaś Zamojski zajął się formowaniem

gromadzić w miejscach wyznaczonych przez Zamojskiego, który z konieczności pełnił obowiązki hetmana wielkiego, al- bowiem Mielecki, obroniony iż król przeno- sił Węgrów nad Polaków, a zdobycie

uwolnić z więzienia swą siostrzenicę? - spytał Epa, upatrzynwszy stosowną chwilkę. - A puść ich, i nie wspominaaj mi

Król a Car

A. Gruszecki

Król odbywał nieustanne narady z senatorami, z wybitniejszymi posłami, ale do zgody sejmowej było jeszcze dale- ko i należało się obawiać rozbiola sejmu.

Po jednym z takich ponułych po- siedzeń, gdy narady speliły na niczem, król wezwał kanclerza Zamojskiego do swej pracowni.

Chwila szczęścia.

Prawą ręką Zamojskiego był Sta- nisław Żółkiewski, który od chwili po- stanowienia wojny w oligach był roz- sądnym, instruując zbierające się rotę tak konna, jak i piesze.

W tym celu wspominał o nich. Ojciec car wysłał nowych posłów do nas, nie dla zawarcia pokoju, jak sobie tu- szę, ale dla zyskania zwolki w naszym

Nowe poselstwo. Plan królewski dalszej wojny z carem Iwanem napotkał na silny

Ważną królewską mość, jako wielki polityk i maż stanu, jasno pa- trzący na teraźniejszość i przyszłość, i

Ważną królewską mość, jako wielki polityk i maż stanu, jasno pa- trzący na teraźniejszość i przyszłość, i

GDYNIA - AMERYKA

LINIE ŻEGLUGOWE S. A.
LINIA POŁUDNIOWO-AMERYKAŃSKA
Reprezentanci na Brazylię: Lampart & Holt Line
Rio de Janeiro.

Komunikacja na naszej polskiej linii okrętowej odbywa się regularnie polskimi okrętami poczęszymi:

»Pułaski« i »Kościuszko«

Rozkład jazdy jest następujący: Z Polski do Ameryki Południowej: s/s »Pułaski« s/s »Kościuszko«

Odjazd z Gdyni dnia	20-1-37	20-2-37	20-3-37	21-4-37
Przyjazd do Rio dnia	8-2-37	11-3-37	8-4-37	10-5-37
Przyjazd do Santos	9-2-37	12-3-37	9-4-37	11-5-37
Przyjazd do Montevideo	12-2-37	15-3-37	12-4-37	14-5-37
Przyj. do B. Aires	13-2-37	16-3-37	13-4-37	15-5-37

Odjazd do Gdyni:

Odjazd z B. Aires	18-2-37	20-3-37	18-4-37	19-5-37
Przyjazd do Santos	22-2-37	24-3-37	22-4-37	23-5-37
Przyjazd do Rio	23-2-37	25-3-37	23-4-37	24-5-37
Przyjazd do Victorii	24-2-37	26-3-37	24-4-37	25-5-37
Przyjazd do Gdyni	15-3-37	14-4-37	13-5-37	13-6-37

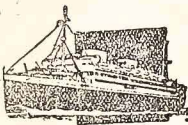
Informacje i sprzedaż kart okrętowych z Polski i do Polski uskuteczniają: Oddziały Syndykatu Emigracyjnego w Warszawie.

Agencja Poloneza de Viagens Avenida Rio Branco, 19. Rio de Janeiro.

Agencja Poloneza de Viagens rua Lacerda, 561. 2-a sobroleja, telefon 2-3851. — São Paulo.

Firma »PARANPOL« (Emiliano, Kimak & Cia.) Kurytyba, Praça Cel. Epasa, 48. Caixa Postal, 111. Tel. 1761. L. Wilkoszyński, rua 7 de Setembro 837, C. Postal 166 — Porto Alegre.

Mala Real Ingleza

»H. BRIGADE« 8 lutego do Rio, Madra, Lisabon, Leixões (via Lisabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires:

H. Patriot	2 lutego
Alcantara	5 "
H. Monarch	16 "
Arlanza	23 "

Z Santos do Europy:

H. Brigade	8 lutego
Alcantara	15 lutego
H. Patriot	22 "
Arlanza	5 marca

Sprzedaje się sylkarty 3-ciej klasy do Europy: jak do Polski, Lotwy, Irlandji, Czechosłowacji, Jugostawji, Austriji, Rumunji, Bessarabji. Informacji udziela Agencja:

Cia Marte

Rua 15 de Novembro 257-261 — Caixa postal 220 — CURITYBA

Zawiadomienie CASA IDEAL

podaje Szan. Klienteli do wiadomości, że przeniosła swój GŁÓWNY SKŁAD OBUWIA od lat szeregu znany z ULICY JOSÉ BONIFACIO 81 na **Praça GENEROSO MARGUEZ 62** Obok CASA HERTEL (dawniej Municipal).

Bank Francusko - Włoski

na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fcs. 100 MILIONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Fcs. 130 MILIONÓW
GŁÓWNA SIEDZIBA W PARYŻU

FILJE: Brazylija: S. Paulo — Rio de Janeiro — Santos — Curitiba — Porto Alegre — Recife — Rio Grande — Bahia.

ARGENTYNA: Buenos Aires — Rosario de S. Fé.

CHILE: Santiago — Valparaiso.

COLOMBIA: Baranquilla — Bogotá.

URUGUAY: Montevideo.

Adresujcie wprost do Filii w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316, lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranaguá.

Już najwyższy czas!

zamawiać podręczniki szkolne najnowszych wydań, opracowane przez fachowych pedagogów ze specjalnym przygotowaniem dla szkół polskich w Brazylii:

Elementarz — K. Lech	Rs. 3\$500
Druga książka — K. Lech i K. Jeziorowski	4\$000
Trzecia książka — Wł. Radomski	5\$000
Rachunki cz. I	3\$000
Rachunki cz. II	3\$000

Zbiór 114 pieśni polskich (z nutami) narodowe, ludowe, religijne (ze wskazówk. naucz.) 4\$000

Ten sam zbiór pieśni — bez wskazówek 3\$500

Gramatyka polska — M. Dzierżanowska, najn. wyd. 1\$800

Gramatyka polska — " starsze wyd. 1\$000

Nasze podręczniki, używane przez szkoły polskie od szeregu lat, posiadają trwałą, półpółcienną oprawę. Również do starszemu szkółom polskim wszystkie przybory szkolne po cenach umiarkowanych.

Zamówienie wykonujemy po nadstaniu całkowitej należności. Kosztów przesyłki nie doliczamy!

SKŁADNICA OŚWIATOWA

Zrzeszenia Nauczycieli Szkół Polskich w Brazylii Curitiba, rua Carlos de Carvalho 277 (gmach C. Z. P.) dla korespondencji: Curitiba, caixa postal 412.

Uwaga! PP. Nauczyciele, Szkoły i Organizacje Społeczne przy większych zamówieniach otrzymują znaczne rabaty.

Kolonia „JAGODA“

NOWA I NAJWIĘKSZA, POLSKA KOLONIA W PARANIE położona w okolicy NAJWIĘKSZEJ PRZYSZŁOŚCI, blisko traktu Guarapuava — Argentyna, ma ziemi pod kolonizację 63.000 hektarów (czyli 26 000 akrów) na prawym brzegu rzeki Iguaçu.

Ziemia orodzinna, 1-szej klasy, niewyżarzona w większości, pokryta lasem jaszczu dziewiczym drzewa twardego i budulcowego.

Ziemia ta daje znakomite zbiory pszenicy, jęczmienia, żyta, kukurydzy, fiżonu, ryżu, batatów, kartofli, trzciny cukrowej, chmielu, bawełny, rybnusa a także wszelkich warzyw i owoców.

Klimat jest bardzo zdrowy a wody są czyste, smaczne i zdrowe. Cały teren stanowi własność Parańskiej Spółki Kolonizacyjno-Handlowej. (Companhia Colonizadora e Mercantil Paranaense S/A.)

Ziemia ta podzielona są na 10-cio i 20-ko akrowe loty, które sprzedaje się po cenie 120\$000 do 150\$000 za akier na raty 4-letnie. Przy płaceniu gotówką odlicza się procenty.

Po wpłaceniu ostatniej raty, tytuły własności (escrituras) niezwłocznie daje się kupującemu na ręce.

Adres dla listów: Cia. Colonizadora e Mercantil Paranaense S. A. Caixa postal 222 — Curitiba.

Osobliście informacji udziela się w biurze Spółki w Kurytybie, przy ulicy Ermelino da Leão, 15, piętro 1, lub na kolonii JAGODA (Município Guarapuava), za osadą Laranjeiras. Osiedle Administracji mieści się w CAMPO NOVO.

Dr. Dante Romanó AKUSZER - OPERATOR

Profesor, Operator Uniwersytetu. Były asystent szpitali berlińskich.

Leczy syfilis, drogi moczowe, dżiatermjs.

Klinika dla Panien.

Leczy sztucznymi promieniami słonecznymi ultrafioletowymi.

Konsultorium: Farmacja Minerva (na 1-szym piętrze) od godz. 1 do 3-ciej po południu.

Praça Tiradentes 554.

Rezydencja: Praça Senador Correia 4.

Jest do sprzedania

wielki dom z instalacją wody i światła elektrycznego przy ulicy Conselheiro Oarão blisko Egreja da Ordem. Sprzedaję za gotówkę lub na spłaty. Informacji udziela się w domu nr. 54 — Kurytyba.

Król a Car

— 421 —

A. Gruszecki

— Skąd wiesz o tem, panie kanclerzu?

— Rozmawiałem z poszczególnymi posłami sejmowymi, a utwierdza ich w tem młemanlu wieść o zgodności Iwana i o wysłaniu poselstwa do waszej królewskiej mości.

— Cóż więcej mówią? — tart bródę Batory.

— Nliczni wśród nich podejrzują, że wasza królewska mość będzie stawiał rozmyślnie wygórowane warunki, ażeby dalsza wojna stała się nieuniknioną.

— Krzyż pański mam z tą rozchukaną szlachą — powiedział król zniechęcony.

— Ale krzyż odkupił świat, a krzyż waszej królewskiej mości uwolni świat chrześcijański od smory mazulniańskiej — zrobił Zamojski słusznie do planów królewskich.

Twarz Batorego rozjaśniła się, przyglądał waga.

— Macz słusność, panie kanclerzu, wielki cel wart zachodu i można gardzić ukłóciem komarów.

— Chociaż są dotkliwie — uśmiechnął się Zamojski.

— A co panie kanclerzu myślisz o poselstwie Iwana i jego warunkach?

— Wiem, że posel wielki od cara, książę Stremouchow, jest już w granicach Litwy i lada dzień przyjdzie do Warszawy.

— To i ja wiem — mruknął Batory.

— Doniesiono mi też z Moskwy, że książę moskiewski zbroi się, gromadzi wojsko, wzywał nawet Nogajców do pomocy, z tego wnosię, że jego warunki będą twarde.

— A jeśli on postępuje, panie kanclerzu, według zasady rzymskiej: ohnesz pokoju, gotuj wojnę — uśmiechnął się król.

— Za wielki barbarzyńca, ażeby znał rzymską literaturę; jeśli on wojsko gromadzi i wzmacnia twierdze, sam chce wojny, zresztą car, jako typowy tyran, musi dbać o to, ażeby w oczach tłumu uchodził za niezwykłego.

— Jest to możliwe, ale obawiam się, panie kanclerzu, że irobiez rachunek bez gospodarza.

W trzy dni później, po burzliwej sesji sejmowej, dano znać królowi, że

najaztuz zjedzie do Warszawy wielki poseł cara Iwana, książę Stremouchow.

Wyznaczono mu kwatery w mieście, ale poseł nie chciał jej zająć, upierając się, iż należy mu wynaczyć mieszkanie w zamku królewskim, jako przedstawicielowi potężnego gosudara.

Odpowiedziano mu, że innego mieszkania dla niego niema. Groził nstychmiastowym wyjazdem, lecz gdy groźbę przyjęto obojętnie, zajął wreszcie przeznaczoną mu kwatery.

Do Zamojskiego, jako kanclerza koronnego, wysłał książę starego bojara, który był nie jeden raz wysłany w poselstwach, ażeby się ułożył o dzieło i miejsce przyjęcia. Chciał Zamojski wyrozumieć z osem przybyli, ale na wszystkie pytania pod tym względem odpowiadał bojar:

— Przyjechałszy do króla i tylko z królem będziemy paktowali.

Batory, pamiętając o podejrzeniach posłów, że rozmyślnie prze do wojny, rozporządził, ażeby przy wysłaniu wielkiego posła byli obecni senatorowie i delegaci wybrani ze sejm, sala bowiem przyjęć nie pozwalała na powołanie wszystkich posłów.

Król zasiadł na tronie, mając z prawej strony arcybiskupa Karnkowskiego, a dalej siedzieli senatorowie według swych godności. Posłowie sejmowi stanęli półkolem.

Weszli posłowie cara. Na osze szedł kapłan od złota i drogich kamieni książę Stremouchow, za nim pięciu członków poselstwa i sześciu bojarów ze swity.

Książę pokłonił się i spytał o zdrowie i powodzenie króla, otrzymał stoworną odpowiedź przez usta kanclerza, który ku zdumieniu obecnych z pamięcią wyłożył wszystkie tytuły cara, a było ich bardzo wiele, i nawzajem w imieniu króla spytał o zdrowie i powodzenie cara.

Posłowie moskiewscy z niezmierną uwagą przyglądali się Zamojskiemu, wiele dbając o to, czy nie opuścił lub nie przekroczył którego tytułu, uważając to za obrzęd cara. Jednak Zamojski bez omylki wyrecytował formułę przepisaną, a otrzymawszy od posłów odpowiedź, spytał z osem przyjeżdżając.

— Nasz najpotężniejszy gosudar i pan — zaczął wśród wielkiej ciszy książę Stremouchow — nie zważając na swój ród i godność, posyła mnie, wielkiego

Król a Car

— 422 —

A. Gruszecki

posła, do ciebie królu polski, który z książką zostaje wyniesiony na króla...

Senatorowie w spokoju wysłuchali tego wstępu, ale goręci posłowie sejm, upatrując w tych słowach lekceważenie majestatu królewskiego, poruszili się niespokojnie i pozzgli mruzczyć, dopiero wzrok Batorego ich uspokoił, a książę mówił dalej:

— Nasz gosudar, jako pan prawdziwie chrześcijański nienawdził przelewau krwi chrześcijańskiej i tylko kwoli temu nas tu przysłał. Oddaj królu nieprawie i oczami zdobyte zamki i miasta w Połockiej ziemi, wyprowadź swe wojska tak z Połocka, jak i z Infant, które do nas niepodzielnie należą, a wówczas, nasz gosudar rozoy laskawie wysła swoich posłów do twóich, ażeby uzylnili zgodę i przymierze. Zważ królu polski, jak obraziłeś naszego wielkiego gosudara, wkroczył w jego dziedzięzno państwo i zabieraając Połock, jednk nasz najpotężniejszy gosudar puścił w niepamięć to woje niesłychane zachwalstwo i będzie z tobą żył jak ze sąsiadem chrześcijańskim. Jeśli oddezesz Połock i ziemię połocką, oraz wyprowadzisz swe wojsko z Infant.

— Głupiec! — Blazen!... Preoz z nimi — odezwali się półgłoz wśród zebranych.

— Pozwólcie miłośni panowie dokończyć poselstwa wielkiemu posłu — zawołał Zamojski, a gdy się uciezono, przemówił książę:

— I do was się zwracam panowie Rady królewskiej. Wstrzymajcie waszego króla, bo jeśli nasz wielki gosudar się rozniewa, ogniem i mieczem pokaze cały wasz kraj i żadnej litosi nie zaznosc, gdyż widzosc, że nasz najlepszy gosudar w gniewie jest srog i nieublagany. I to jest wszystko, co nasz najpotężniejszy i wielki gosudar kazał mi tobie, królu polski, powiedzieć jasno i dokładnie, ażeby uniknąć nadal wszelkich nieporozumień. Nu, skończyłem — otarł dłonią spoczone czoło — a teraz posłucham twojej odpowiedzi, królu polski. Spodziewam się, że równie jasno i szczerze wypowiedzisz swe zdanie i bezwzględnie wyprowadzisz swe wojsko z ziemi Połockiej i z Infant.

Panowała cisza wielka, gdyż zdano, że Zamojski w miarę przemowy posła tłumaczył królowi słowo w słowo po łacinie i że oś szepiali ze sobą, za-

tem to, co powie teraz kanclerz, będzie zapatrywaniem króla.

— Najjaśniejszy pan — przemówił kanclerz — wiedząc, że postójesz od narodu grubego i prostackiego, rozoy i przebaczyłeś two barbarzyństwa i prostactwa. Co się tyoz podanych przez ciebie warunków, najjaśniejszy pan porozumie się w sprawie odpowiedzi ze senatem i sejmem, a następnie otrzymasz odpowiedź.

— Nu, nie tak! — zawołał książę Stremouchow — ja tu mówilem w imieniu najpotężniejszego gosudara, a on żąda natychmiastowej odpowiedzi. Jeśli, królu polski, nie odpowiesz mi natychmiast, ja wyjeżdżam, a ty ściganiesz na siebie gniew mego pana.

— Więc wyjeżdżaj, jeśli taka twoja wola — rzekł zimno Zamojski.

Książę chciał iść, powstrzymali go inni członkowie poselstwa i pozzgli prosić, ażeby zaozekał.

— Nu, towarzyszymo moim i toh prośbom nie mogę odmówić i zostanie do jutra.

Ta scena przytrzymywania i prośb rozśmieszyła obecnych, i mimo obecności króla ci i owi zasmiali się głośniej.

Książę spojrział w tę stronę płorującym wzrokiem i zawołał:

— Królu polski, nakaż twym sługom i poddanym szacownie dla posła.

— Dobrze — uśmiechnął się Zamojski — o ile kto zawni, będzie ukarany.

— Nu, zwozwał jest taki — powiedział książę — że posłów proszą na ucztę, a u was jak?

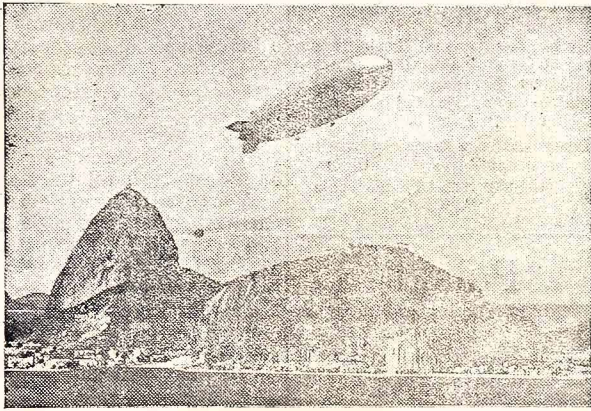
— Zaproszenie na ucztę otrzymał panowie na kwatery poselskiej — powiedział uprzejmie kanclerz.

Król powstał i ocałił się na swe pokoje. Postanowienie posłów moskiewskich skoczyło się.

Na drugi dzień, na posiedzeniu sejmowym miał Zamojski jedną ze swych sławnych mów, które zawsze porwały słuchaczy i potężnie oddziaływały na opinię całego kraju.

Mowę swą zakończył wnioskiem, ażeby uchwalono podatki na wojnę i poważniono króla do przekroczenia granic Rzeczypospolitej.

Posłowie, pod wrażeniem wyzwalających słów poselstwa moskiewskiego i zagrzani mową Zamojskiego, uchwalili jednomyślnie wniosek kanclerza.

PREZENT Z NIEBA

Gdy Hindenburg 1 grudnia 1936 roku unosił się nad miastami i miejscami południowych stanów Brazylii, wity był wszędzie z wielkim entuzjazmem. Z płynącego w powietrzu kolosa wylatywały tysiące białych ulotek, które opadając pomalą, osiadały wreszcie na ulicach, dachach i podwórzach.

Badając te ulotki, zauważyli ludzie, że między innymi znajdują się tam koperty, które wewnątrz posiadały bardzo ciekawą nowinę. Szościłowy, którzy je znaleźli, spotykali w nich listy od H. Underberga-Albrecht, - Rio de Janeiro, który informował, że kupon załączony do listu, daje prawo do jednej flaszki światowej sławy napoju wzmacniającego oraz pomagającego trawieniu "Underberga"; należało tylko wypełnić kupon, podając nazwisko i dokładny adres znalazcy.

"Wszystko dobre, jest z nieba" krzyknął niejedni i w tej chwili starał się wypełnić formularz, by go wysłać pod właściwym adresem. Niezliczona ilość kuponów rozrzuconych przez "Hindenburga" otrzymała z powrotem firma H. Underberg-Albrecht, uskuteczniając natychmiast wysyłkę obliczonej flaszki "Underberga", dotarczając pozostałym jeszcze piękną fotografię "Hindenburga" w przebiegu nad Pão de Assucar.

Wkrótce więc można będzie spotkać w miejscach przelotu "Hindenburga" fotografie tegoż, oraz ludzi zadowolonych pijących kieliszek wzmacniającego napoju "Underberga" na zdrowie i rozwój firmy H. Underberg-Albrecht, która rozdała tak oryginalne prezenty. Iako pamiętliki pierwszego w dziejach przelotu sterowca nad stanami São Paulo, Paraná i Santa Catharina.

Sociedade Curitybana Companhia de Terras do Norte Paraná

Walne Zebranie
W imieniu p. Prezesa, wyżej wymienionego Towarzystwa, zapraszam Szan. Członków na **walne zebranie**, które się odbędzie 29 go stycznia, w piątek, o godz. 8-mej wieczorem, w sali Associação Commercial, przy ulicy Presidente Faria 107, naprzeciw Uniwersytetu Państwa.

Na walnym zebraniu będzie odczytany protokół, sprawozdanie kasowe, zbadane przez Komisję Rewizyjną, oraz odbędzie się wybór nowego Zarządu. Prócz tego będą omawiane ważne sprawy, które leżą w interesie członków.

Kurytuba, 20 stycznia 1937 r.
Therese K. Seifert - 1 Sekretarz.

Jest do sprzedania dom

przy ulicy Prudente de Moraes 489, nadający się do założenia sklepu lub rzeźni.
CENA BARDZO NISKA
Informacji udziela się na miejscu.

Dr. Carlos Heller

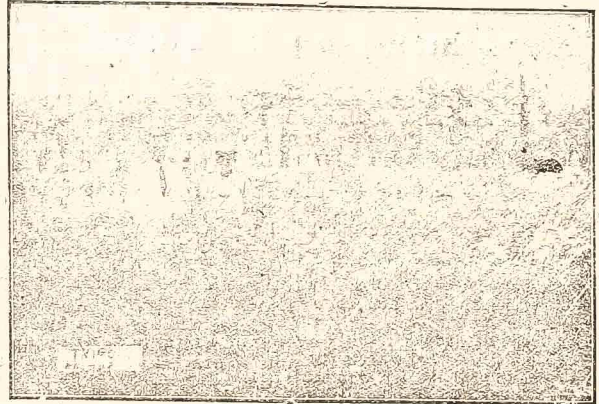
Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. - Klinika ogólna.
Leczy specjalnie choroby skórne, wyczerzenie, pęcherza i włośni.
Klinika dla dzieci. - Leczy aylaki oraz rany na nogach bez operacji.
Konsultorium: Nad apteką Avenida-przy Aven. J. do Pessoa 68. Przyjmuje od 10 do 12-tej i od godz. 4-ej do 6-ej.
Telefon 8-7-5
Rez. Rua Commandador Araujo 970.
Telefon 424.

OKAZJA!

Sprzedam lub wdzierżawę młyn turbiniowy w dobrym punkcie Parany i gospodarstwo. Wiadomość: Fr Wilin, Mallet, Parana

Dr. J. Aleksander Dorowolski

Konsultorium: Piac Tiradentes Nr. 322 (Kurytuba) tuż obok fabryki czekolady Basgala.
Klinika ogólna, chirurgia: Leczenie złamań kości. Leczenie żyłek w i hemoroidów.
Własne laboratorium analizy moczu, krwi, śliny i t. p. Mikroskopja.
Godziny przyjęć od 10-12 rano 15-19 wieczorem.

Pasenica w Londrinie Stacja kolejowa w Londrinie ORLE

Druga Ezerwa Polska na ziemiach Kompanii angielskiej Północnej Parany.

Zapelnivszy w calosci pierwsza rezerwa zwana Warta, Kompania zarezerwowala drugi obszar pod nazwa Orle, dla kolonizacji polskiej.

Orle lezy w odleglosci 14 kilom. od Londrin, miasta nowego i stacji kolejowej i 8 kilom. od Arapongas takze przyszlej stacji kolejowej, polozone z pysznymi drogami automobilowymi.

Orle lezy w dorzeczu rzeki Pirapó, na wysokoosci 600 do 700 m. ponad poziom morza. Ziemia pierwszoradzna, z dobra woda, o wielkiej wydajnosci: kawy, bawelny, ryzu, kukurydzy, drzew owocowych etc. Teren falty, zalosiony gatunkami drzew jak: peroba, cabriwa, pau d'allo, cedr, palmito i wieloma innymi swiadczacymi o urodzajnosci ziemi.

ORLE lezac tak wysoko i nie posiadajac bagien, niemoze miec malarji.

Loty od 5 alkrów w zwyż po cenie 500\$000 za altkier gotówką lub czteroletnie spłaty z 8 proc. rocznie od pozostalego kapitalu.

Blizszych informacji udzielaja: **COMPANHIA DE TERRAS NORTE DO PARANA**

S. Paulo, rua 3 de Dezembro 48, caixa postal 2771.

LONDRENA. Dyrekcja tejze Kompanii.

CAMEARA: Parana - Ignacy Szankowski, glówny agent tutejszej z **ORLEM** Kolonizacji polskiej, który wydaje bilety darmowe z Cambará aż na Orle.

Zapraszamy wszystkich polskicj do naszej Kolonji, bez obowiazku kupna i z powrotem biletem darmowym!

Bardzo dobra okazja! Klinika Dentystyczna

JAN SKALSKI
Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzaco w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio. Przyjmuje w kazdej chwili.
Rua Brigadeiro Franco N. 1085
Bom Aquidabam - CURITIBA.

SZKOŁA TOW. IMIENIA Ign. Paderewskiego NA AGUA VERDE

Zarząd Tow. Kulturalno Oświatowego im. Ign. Paderewskiego, podaje zainteresowanym do wiadomości, że rok szkolny rozpocznie się z dniem 1-go lutego b. r.

Zapisy dzieci do szkoły przyjmowane są codziennie u p. Stefana Gontarskiego.

Rodacy! Popierajcie Szkołę Polską.

Wyższa Szkoła Handlowa

Z prawami rządowymi Kursa Buchalterii, Dyplomy ważne na całą Brazylię. Kursy te są najtańsze i najkrótsze.

Na kursa można zapisać już dzieci od 12-14 lat.

Lekcje odbywają się w ciągu dnia i wieczorem.

Wszelkich informacji udziela Dyrektor Wyższej Szkoły Handlowej p. Eliaz Metynowski Rua Commandador Araujo 276, Telef 115-3.

FRANCISZEK GRYZELKO

WETERYNARZ DOMOWY

(Ciąg dalszy)

W tej chorobie są konieczne zabiegi fachowe, dlatego w czasie pojawienia się dżumy w interesie swego dobra i okolicznych sąsiadów, należy, by właściciel chorego inwentarza, zawiadomił najbliższej znajdującego się lekarza weterynarii, który stosując fachowe zabiegi, nie dopuści do rozszerzenia się tej strasznej choroby.

W krajach europejskich z chorobą tą usilnie walczono zanim ją pokonano. Przepłyły ochronne, dotyczące zwalczania tej choroby są bardzo ostre. A więc chore sztuki podlegają wybićciu, mięso i skóra mają być niszczone (zakopane głęboko w ziemi). W krajach europejskich istnieje specjalny fundusz do walki z tą chorobą, z którego wypłaca się właścicielowi wybitego bydła odszkodowanie 3/4 szacunku.

Owada, wies, lub folwark, gdzie się pokazała dżuma, do oznaczonego czasu określonego przez rządowego lekarza weterynarii są izolowane, bydła nie można sprzedawać, na jarmarku wywozić mięsa, skór i t. p., by nie rozpowszechniać choroby na pobliskie oklice.

GRUZIŁCA BYDŁA I ŚWINI

Gruźlica należy do chorób bardzo zaraźliwych i najwięcej rozpowszechnionych wśród bydła. Szerzy się ona szybko i ze szczególnej energią rozwija się u rasowego bydła mlecznego. Gruźlica wywołują bakterie gruźliczne t. zw. laseczniki, które przedostają się do organizmu zwierzęcia wraz z powietrzem drogą organów oddechowych lub przez przewody pokarmowe ze spożytym pokarmem. Najczęściej bydło zaraża się w oborach, lub na ogólnych pastwiskach. Gdy sztuki zdrowe trzymane są razem z chorem, wówczas nabierają ilość laseczników gruźlicznych z wydzielin i wydalają sztuk chorzy (flegma, kał) unosi się w powietrzu na cząsteczkach pyłu i bądź bezpośrednio trafia do płuc sztuk zdrowych, lub osiada na paszy i razem z nią przedostaje się do przewodów pokarmowych.

Cielęta najczęściej zarażają się od swoich matek lub przy karmieniu ich mlekiem całkowitem czy też odtuszczenem, pochodzącym od krow chorých na gruźlicę.

Bakterie gruźliczne przedostawiają się do organizmu bydła, najczęściej rozwijają się w płucach. Również mogą się rozwijać w innych organach trawienia lub rozrodczych jak również w innych częściach ciała (mięśniach i kościach).

Przebieg choroby zwykle jest przewlekły a szczeniem ciągnie się całe lata.

Oznaki: Stosownie do umiejscowienia się i rozwoju zarazka powstają różne objawy gruźlicy.

Przy porażeniu płuc następuje krótki suchy kaszel, który najlepiej i najłatwiej obserwować z rana po napięciu bydła. Z czasem kaszel staje się częsty i flegmaty, a oddech przyspieszony. Bydło szybko się męczy. Przy dalszym rozwoju choroby powstają szmery i rżenia w płucach, z nozdrzy cieknie ropa, bydło gorączkuje, od czasu do czasu traci zupełnie apetyt, sierść traci połysk i jest na karku nastroszona ku przodowi, bydło w naleznej mu porze nie zmienia sierści, stopniowo następuje ogólne wyniszczenie organizmu, poczem następuje śmierć bydła.

Niekiedy przebieg gruźlicy płucnej bywa bardzo ostry, ciepłota ciała raptownie się podnosi, dochodzi nawet do 42 stopni, kaszel jest bardzo bolesny, bydło ciężko dyszy, stoi z wyciągniętą szyją, nie może leżeć i śmierć może nastąpić w ciągu 3-ch do 5-ciu dni.

Przy gruźlicy organów trawieniowych spostrzega się perijodyczne wzdęcia, brak apetytu, nieprawidłowe trawienie (biegunka lub zaparcie), bydło stopniowo chudnie i następuje zupełne wyniszczenie organizmu.

Przy gruźlicy organów pciowych, daje się zauważyć częsty popęd pciowy, przyczem krowy pozostają jałowe.

Gruźlica wymienia zaczyna się od niewielkich bolesnych stwardnień, zwykle w tylnej części wmył powiększa się, powierzchnia jego staje się guzowatą, przyczem i gruźlicy chłonne wymienia są zwiększone. Tworzą się zimne wrzody w mięśniach, najczęściej na biodrach, jak również zwiększają się gruźlicy chłonne podszczętkowe. Nabrzimiałe gruźlicy sztywne i słabizny mogą być również z objawami gruźlicy.

R a d y : Zasadniczą podstawą jest przy rozszerzeniu i uszlachetnianiu inwentarza, bezwzględna systematyczna walka z tą chorobą, gdyż gruźlica bardzo zgnębnie odbija się na hodowlę inwentarza domowego.

Przebieg choroby posiadacz inwentarza zauważy wyżej opisane objawy choroby i nabierze podejrzenia, iż jego inwentarz nawiedziła gruźlica, należy natychmiast najwięcej podejrzane sztuki, osobnie, by nie zarażały bakteriami wyżej opisanymi innych sztuk może jeszcze nie zarażonych. Przeprowadzić też należy bezwzględną dezynfekcję (patrz, odkażenie).

(Ciąg dalszy nastąpi)

„Swój do swego i po swoje“

Do Rodaków w Municipium Boa Vista do Erechim, Rio Grande do Sul.

Dzisiaj dumnie i z podniesioną głową możemy iść przez ulice miasta Boa Vista do Erechim, bo mamy swego rodaka sub prefektem ostedla Nowej Polonii. Ale nie możemy zadowolnie się tym, musimy iść naprzód pod hasłem: "Wszystkiemu dla jednego, a jeden za wszystkich", urabiając dobrą opinię, wśród otoczenia, w jakim się obracamy, bo z zazdrością patrzą na nas i niekiedy gotowi nam szkodzić każdej chwili. Trzeba nam "Organizacji" wspólnej porzucenia, dążenia do jednego celu, niszczenia swego egoizmu osobisty i pracować dla dobra ogółu, byśmy mogli mieć godnego przedstawiciela w Boa Vista i nie być na ostatnim miejscu, i zadawać się okruciami, ale zasnąć do stołu. Zwróćmy oczy wszystkie na Nową Polonię! Jedność i zrozumienie dokonano tego. Dlaczego w innych miejscowościach tego być nie może?

Mamy dzielnych kapitanów, nauzcycieli i ludzi, tylko iść razem, pozostać krytyki i współpracować, popierać się wzajemnie, szanować miły polskie. Floresta: kościół, kolegium, szpital i kaplan polski. Treze do Major: kościół, kolegium, towarzystwo, kooperatywa i kaplan polski. Nowa Polonia: kościół, kolegium, władze, orkiestra i towarzystwo polskie. Barro: kaplan polski i towarzystwo. Marcellino Ramos ma 15 chłopców w seminarium, przyszłych bojuowników polskości. Trzeba nam przedstawicieli z tych innych miejscowości w Boa Vista, ludzi o charakterze, ludzi pracy, dbających o

dobro ogółu i cieszących się opinią wszystkich.

Myśl postawienia pomnika śp. Wodza, zorganizowanie nauczytelstwa, nazwanie jednej z ulic w Boa Vista imieniem Marszałka, ogród etc. wszystko to zostało opalone na panewce. Dlaczego? pytam Was panowie. Wyście zrujnowali, Wyście wzięli w Wasze ręce i gdzie dzisiaj jesteście? Pozostawiliście Wam pole do działania, pokazicie nam owoce pracy. Zaczniacie pracować, a nie szybować po obokach, dzisiaj już Wam skrzydła opadły i boleję nad tym, bo kiedy wyciągnęłam do Was rękę, wyście nią wzgardzili.

Pierwszym kamieniem fundamentalnym jest rejestrowanie swoich dzieci i starszych, staranie się by być elektorem, stworzenie i zorganizowanie przedstawicieli, czy komisji, która nam udzielała rad i broniła w razie potrzeby. Trzeba nam wysłać do domu polskim w Boa Vista, tak jak wiośi i niemiecy, gdziebyśmy mogli się gromadzić, wspólnie radzić i okazać naszą siłę i zwyciężać, bo Boa Vista nas nie zna, zna polakolonista, który mieszka na ziemi rządowej, nie płaci podatków, nie rejestruje dzieci i nie jest elektorem. Powinniśmy zmienić opinię naszą, nie wystarczy powoływać się na nazwiska ludzi wielkich, ale sami powinniśmy dać dowody tężny, bo który naród, jak nie my możemy zaimponować.

Zwracam się do tych, którzy są dobrej woli, którym leży na sercu

dobro ogółu i którzy stojąc zdaleka, nie chcą się narazić, lub patrzeć obojętnie, by stanęli do pracy, poświęcając swoje "Ja" dla dobra naszego. Ktokolwiek byłby zainteresowany w tej sprawie proszę listownie się zwrócić do mnie, abyśmy mogli rozpocząć wspólną akcję.

Ks. Tadeusz Wyzjowski, M. S. Marcelino Ramos.

Nabożeństwa W PORTO UNIÃO

Komitet kościelny z Porto União donosi Szanownym Rodakom-Katolikom z Porto União i okolicy, że w każdą pierwszą niedzielę miesiąca o godzinie 8 ej rano kaład polski odprowadzi będzie w miejscowym kościele dla Polaków Mszę św. z kazaniem polskim i pieśniami polskimi. Niech każdy z Polaków katolików korzysta z okazji, by spełnić swe obowiązki chrześcijańskie.

MEMOCHODEN...

...A ja sobie stoję w kole, bije w siebie kogo wole. Patrzoło, patrzoło drogie dzieci, jak się wam przykładem świeci!

Od rzymszka do konczka. Od krawkości do polczka. Wszelkich razem bez wątpienia zbliża bardzo - do wlezięcia Odrowąż -

ELIXIR 914

używając go zauważasz po kilku dniach: 1) Krew czystą, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia 2) Zniknięcie przyszczo, egzem, wrzodów, swędzenia, ran jęczących i t. p. 3) Zniknięcie zupełne Reumatyzmu, bólów w kościach i bólu głowy. 4) Zniknięcie objawów syfilisycznych wszelkich niadomagań spowodowanych przez syfilis. 5) Zwiększenie i kieszki będą wdostukowalnym stanie, bo Elixir 914 nie atakuje tylko i nie zawiera jodków. Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali, tudzież specjalistów w chorobach oczu i zoladkowych na tle syfilisycznym.

ŚWIAT MŁODYCH

O nawiązaniu korespondencji z młodzieżą w Polsce

Z prawdziwą przyjemnością stwierdzamy...

Niejednokrotnie już na lamach „Ludu”...

Młodzież szkolna w Polsce w tym celu tworzy...

Ostatnio, dowiadujemy się, że w Poznaniu powstał „Związek Młodzieży Polsko-Brazylijskiej”...

W liście, nadesłanym nam przez powyższy Związek...

»Zwracamy się przeto do Wielebnego Księędza Redaktora...

Prosimy, przez ogłoszenie naszej odezwy...

Chcemy zapoznać polską młodzież w Brazylii...

Chcemy propagować w Polsce wytwory...

Podstawowa ta praca rozpoznawca postuży nam...

szłej pracy w dziedzinie wymiany towarowej...

Blizsze poznanie tych wszystkich szczegółów...

»Zaprawiamy się w budowie jednej wielkiej Polski...

Poniżej zamieszczamy w całości odezwę...

Odezwa!

My, młodzież szkolna, chcemy zaprawić się...

Dlatego postanowiliśmy sami torować...

Utworzyliśmy na terenie polskiego i katolickiego...

Celem tego Związku jest zapoznanie się...

W związku z tym, apelujemy do młodzieży...

szmy do naszych kolegów i koleżanek...

Prosimy Siostry-Nauczycielki i pp. Nauczycieli...

Listy, dla uniknięcia wyższych opłat pocztowych...

Prosimy też, ażeby oddziały katolickich stowarzyszeń...

Ktoby zaś pragnął bezpośrednio wysłać...

Pisz więc Droga Młodzieży by w ten sposób...

Wiadomości z Polski

(Specjalna służba informacyjna — poczta lotnicza)

Premier Składkowski W WALCE Z ŻYWIŁAMI DESTRUKCYJNYMI

Oczekiwana z wielkim zaciekawieniem...

Dnia 14-go stycznia Premier Składkowski...

Bereza — mówił premier, jest reakcją...

Żaden rząd w Polsce nie może dopuścić...

Premier rozłożył przed posłami obraz...

Premier przytoczył usęp melidunku...

Żaden rząd w Polsce nie może dopuścić...

się na anarchii i obalaniu autorytetu...

Premier podkreślił również, że o ile nie nastąpi...

W konkluzji przemówienia Premiera...

EGZOTYCZNY GOŚĆ W POLSCE

Znana literatka i podróżniczka francuska...

P. Dawid Neel towarzyszy jej przybrany syn...

Posnajmy prawa i obowiązki Naktadem „Oświata”...

Klinika Dentystyczna WINCENTY FLENIK

Chirurg - Dentysta.

Wykonuje wszelkie prace w zakresie...

CENY PRZYSTEPNE

Godziny przyjęć: od 8 — 12 i od 1 — 6.

Niezwykła próba prokuratora

ZE SKAZANYM NA ŚMIERĆ CZŁOWIEKIEM

W więzieniu w Bahli zdarzył się...

Prokurator występował z oskarżeniem...

Wieczorem 20-go grudnia Mangalowi...

Moi ostatni życzeniem jest ogolenie...

Gdy naczelnik i dozorca opuścili...

— Jeśli chcecie, Mangal, możecie...

— Jestem gotów, panie prokuratorze...

— Panie Mangal już niejednokrotnie...

TOLIWO

MILIONY W GRANACIE Józef Kovacs...

krótkie wpadał pan w zatarg ze sprawiedliwością...

Po kilku dniach prawdziwy morderca...

nielowi prowadzącemu roboty. Inżynier...

Wreszcie pewnej nocy wstał i udał się...

Najstarszy obywatel londyńskiego ogrodu...

Wreszcie pewnej nocy wstał i udał się...

Tak więc cudowny zbieg okoliczności...

ZAGRYZIONY PRZEZ MRÓWKI

Podczas obławy na kłusowników...

POST LONDYŃSKIEGO KROKODYLA

Najstarszy obywatel londyńskiego ogrodu...

mo w kącie wielkiej klatki. Ostatnio...

WESOLY KĄCIK

— Pod sądny, jesteś człowiekiem...

Dowiedział się.

Gość: — Czemu chciałbyś być, Jasiu...

OD REKI.

— Mołściewy Stanisławie, a cóż...

PLYNNE INTERESY

— Jak tam idą interesy, panie Kolek?